

Sammanställning avseende regelkrångel och viktiga konkurrensfrågor inom de gröna näringarna, version 4

2026-01-26

Denna lista är framtagen av en informell grupp inom Småföretagarnas Riksförbund sammansatt av representanter för:

Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare, *Kristina Forsberg*, <https://sfo.se/>
Sveriges Jordägareförbund, *Johan Varenius*, <https://jordagarna.se/>
Sveriges Mjölkbonder, *Claes Jonsson*, <https://sverigesmjolkbonder.se/>
Sveriges Spannmålsodlar Förening, *Gustaf Silén*, <https://www.spmo.se/>
Småföretagarnas Riksförbund, *Sten Lindgren*, <https://smaforetagarna.se/>

Inom Småföretagarnas Riksförbund finns cirka 1500 medlemsföretag med verksamhet inom de gröna näringarna. Detta är grunden för den informella grupp som nu verkat under några år. Det som förenar medlemmarna i gruppen är att man upplever deras intressen, de som svarar för basverksamheten inom odling och djurhållning, inte tillgodoses tillräckligt. Det behövs helt enkelt en tydligare röst.

Under dessa år har många möten hållits med företrädare för olika partier, myndigheter och aktuella utredningar inom området. Underlaget för dessa kontakter är och har varit en sammanställning av de, utifrån basnäringarnas situation, viktigaste frågorna när det gäller företagens överlevnad, konkurrenskraft, samt lagar och regelverk.

EU-relaterade frågor

Jordbruket har inte råd att bli förlorare på ändringar i CAP.

Jordbruket har inte råd att bli förlorare på grund av handelsavtalet med MERCOSUR. Viktiga frågor är bl. a.:

- Kvotering av vissa animaliska produkter?
- Sockerodling i Europa?
- EU måste ställa samma krav på användning av växtskydd/GMO/tillväxthormon som finns i Europa

Tolkning och implementering av EU:s förordningar och direktiv måste samordnas för att undvika målkonflikter med målsättningar om ökad produktion, lönsamhet och konkurrenskraft i svenskt jordbruk. På många plan skiljer sig Jordbruksverkets tolkningar av regler mot vad EU kräver. Bra att detta nu adresseras i en offentlig utredning.

Regelverk ska vara tydliga och proportionerliga:

- Ta bort växtföljdskrav (GAEC 7)
- Anpassa nitratdirektivet (SMR 2)
- Anpassa växtskydd (SMR 7)
- Anpassa grundvillkorselement (GAEC 8)

Sverige måste arbeta aktivt i EU för att motverka förslag som inskränker och begränsar vår markanvändning och djurhållning.

Ägande- och nyttjanderätt

Ägande- och nyttjanderätten i Sverige måste värnas och stärkas.

Lantmäteriet måste effektivisera sina handläggningsprocesser. Lantmäteriet har långa handläggningstider och har trots digitaliseringen inte lyckats minska kostnaderna för sin handläggning.

Viltskador

Skadorna ökar för varje år. Inför verktyg och metoder som kan bidra till att minska viltskador i jordbruket. Inför inventeringsmodeller för skador och populationsuppskattningar som kan bidra till beslutsstöd för åtgärder som kan minska skador orsakade av vilt.

Regelverk kring växtskydd

Förenkla och effektivisera handläggning av tillstånd för användning av växtskyddsmedel i anslutning till vattenskyddsområden. Ineffektiv administration kan leda till att utförare fälls för miljöbrott på felaktiga grunder. Processen måste förenklas och baseras på aktiva substanser, inte på enskilda leverantörers produktnummer eller produktnamn

Inför proportionerliga sanktionsavgifter.

Naturrestaureringslagen

Införandet av denna utgör ett potentiellt hot mot jordbruksproduktionen.

Vi vänder oss emot att man i sådana sammanhang felaktigt hänvisar till att boskapsskötseln driver på avskogningen. Felet ligger i att man gömmer undan staden som drivkraft bakom avskogning: När städer växer tar man åkermarken i anspråk, som i sin tur kompenseras genom att jordbruket flyttas över på betesmarken, och betesmarken tränger undan skogen.

Miljöfrågor

Anpassa regelverket avseende gödselspridning på jordbruksmark. Regelverken är komplicerade och behöver anpassas till lokala förhållanden och behov. Svenska krav bör jämföras med vad som gäller inom EU.

Omklassa jordbruket från miljöfarlig till miljöpåverkande verksamhet.

Inför förenklade undantag för jord- och skogsbruk i biotopskyddsområden, biotopskyddet motverkar möjligheten till rationellt brukande, t ex inte ta bort stenmurar eller lägga igen diken.

Inför proportionerliga sanktionsavgifter. Ringa överträdelser, som avsaknad av dokumentation om avlämnat lysrör, batteri eller kemikalier bestraffas med avdrag på gårdsstöd, för en större gård blir kopplingen mellan sanktion och brott orimlig. Sanktioner mot näringsutövare bör stå i proportion till överträdelserna, inte till storlek på gårdsstöd.

Miljöprövningar och miljökonsekvensbeskrivningar (MKB)

MKB utgör tillväxthinder för investeringar i lantbruksföretag. Se förenklingsförslag i miljöprövningsutredningen: *En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess - Regeringen.se*

Ansvar och kostnader för skydd mot sjukdomar

Ersättning ska ges till åtgärder som säkrar svensk salmonellafrihet. Salmonellafriheten kostar i form av dyrare foder m.m., kostnader som är svåra att ta igen.

Skattefrågor

Fortsätta dieselskattavdrag för lantbruket alternativt införande av andra subventionsmodeller. När ett lantbruksföretag vill växa vidare är det ibland så att fastigheten man äger är för liten. Vill man köpa en större kan man då inte ta med sig hela värdet av den fastigheten man säljer, vilket omöjliggör bytet av fastighet. Reavinstskatt borde inte utgå förrän man säljer företaget.

Lagfartskostnad och stämpelskatt. Detta är två skatter som orättfärdigt gör det dyrt att byta fastigheter. Kostnaden står inte i paritet till arbetet med att registrera ny ägare.

Djurrättsaktivism

Det är alldeles för lätt att använda myndigheter för att trakassera djurägare. Det ska inte gå att göra anonyma anmälningar.

Djurhållning

Anpassa beteskravet. Beteskrav ska inte omfatta mjölkkor som hålls i lösdrift och djur som hålls i karantän. Beteskravet är inte förenligt med hur mjölkgårdar fungerar idag. Även i de fall det skulle fungera, som på mindre gårdar, täcker ersättningen långt ifrån de verkliga kostnaderna. Dessutom är ersättningen i sig utformad på ett märkligt sätt.

Stora brister och olika genomförande och bedömningar vid livsmedels- och djurskyddskontroller. Jordbruksverket måste ges i uppdrag att se över relaterade kontrollinstruktioner, gäller främst kontroller som utförs av länsstyrelser och kommuner.

Anpassning av regler avseende liggsäng i stallar. I Sverige måste det finnas en liggsäng för varje djur. Alla djur ligger inte samtidigt. Kravet fördyrar eftersom vi inte kan ha lika mycket djur på samma yta som andra länder.

Öka andelen veterinärer. Sverige har brist på veterinärer och klarar inte ens jourverksamheten fullt ut längre. Detta kan till viss del avhjälpas genom införande av särskilda kontrollprogram som skulle säkra djuröverlevnad i vissa situationer. När vi inte längre kan få veterinärhjälp under nätter och helger blir det än viktigare att det finns fungerande nödslakt.

Inför produktionsanpassade öronmärken. Fyrsiffriga nummerlappar räcker inte till större besättningar.

Frågetecken för "Förslag till ny bestämmelse om omedelbar verkställighet i djurskyddsförordningen."

Forskning och utbildning

Styr verksamhet vid Sveriges lantbruksuniversitet och andra akademier samt forskningsinstitutioner mot mer tillämpad och behovsanpassad forskning och verksamhet.

Myndighetskontakter

Inför mer företagsvänliga myndighetskontakter. Det blir svårare och svårare att få kontakt med tjänstemän inom allt från Jordbruksverk till länsstyrelser och Trafikverket. Beslut tas och skickas ut men det finns ingen kontaktperson och inga telefonnummer att ringa.